

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja kot priloga „SLOVENCU“ vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto; 40 kr. za pol leta. Naročniki „Slovenca“ ga dobivajo zastónj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu, naročnina in inserati pa opravištvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semeniških ulicah št. 2. — Naznanilo stane 8 kr. za dvostopno petit-vrsto, če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat, in 15 kr., če se tiska trikrat. Večkratno tiskanje je še veliko ceneje.

Štev. 22.

V Ljubljani, 20. novembra 1890.

Letnik III.

Višja dekliška šola.

Po našem mnenju je za deklice v Ljubljani dovolj oskrbljeno s potrebnimi šolami. Imajo ljudske šole z osem razredi, in ako še po višji učenosti deklica hrepeni, ali če si hoče kot učiteljica služiti svoj kruh, obiskuje še učiteljsko pripravnico. Vendar so se slišale želje, naj se osnuje slovenska višja šola za deklice, kjer bi se poleg drugih znanostij tudi učile gospodinjstva, cvetlicoreje; ročnih del, kuhanja itd. — Ljubljanske uršulinke, ki že blizo 200 let podučujejo žensko mladino, so nato osnovale tako šolo; oblastvo jo je potrdilo. Ker bo poduk brezplačen, zamorejo v to šolo pošiljati deklice ne le bogati, marveč tudi revni stariši. Dežela bi za to vsako leto plačala nekaj stotakov; mestu Ljubljani ne bo treba dati nobenega krajcarja.

Človek bi mislil, vsi Ljubljančani bodo zadovoljni in hvaležni uršulinkam, da so prevzele ta velik trud, ter bodo podučevale deklice v katoliškem in slovenskem duhu. Toda kaj se je zgodilo? Nekateri mestni očetje, vzlasti Hribar in dr. Tavčar, hočejo imeti svojo šolo, za katero bi bilo treba kapitala pol milijona ali na leto kakih 20 tisoč gold. Ali ni to največja nespamet? Toliko denarja izvreči po nepotrebem za šolo, ki jo že imamo, to zamore le tak, ki nima nobenega sreca za uboge davkoplačevalce. Ako bomo trpeli tako potratnost pri mestnem gospodarstvu, Ljubljana nazadnje ne bo imela družega, kakor kup dolga. — In zakaj to delajo Hribar in Tavčar in njih tovariši? Zato, ker so liberalci, ker ne marajo, da bi deklice hodile v šolo v samostan, zato ker nočejo kakor pravijo „enostranske“ verske vzgoje slovenskih deklic. Tisti možje, ki so nedavno pri shodu poslancev glasovali za versko

šolo, sedaj hočejo toliko tisočev izmetati samo zato, da bi tako versko ustanovljeno šolo zatrli in osnovali brezversko šolo. Taka je verska šola pri naših liberalcih!

Vsaki mestni odbornik, ki je glasoval za novo višjo šolo, glasoval je za brezversko šolo. Zakaj ako se taka šola osnuje, osnovati se mora na podlagi sedanjih brezverskih šolskih postav, ki jih je obsodil papež Pij IX. sam. Šola torej ne more biti po zakonu drugačna, kakor brezverska. Tu se ne dá nič spremeniti. Zraven tega pa bi na tej šoli podučevali mlade deklice večinoma moški učitelji. — In za tako šolo je glasovalo devetnajst mestnih odbornikov; le štirje se niso udali in glasovali proti tej šoli, ker se jim smilijo ljubljanski davkoplačevalci in ker vedó, da bodo deklice bolje izrejevane v samostanski šoli, kakor bi bile v novi posvetni šoli. Ljubljančani jim morajo biti zaradi tega hvaležni; toda poslušajmo, kako jih blatijo liberalci.

„Slov. Narod“ od sobote piše o štirih mestnih odbornikih, ki so glasovali proti ustanovitvi popolno nepotrebne višje dekliške šole tako-le: „Jeden glasoval je proti višji dekliški šoli, ker je kos nunskega oskrbnika; drugi, ker ima v nunski hiši svojo pisarno; tretji, ker je župnik; četrti pa, ker pri takih prilikah sploh kima.“ — Tako pohvalo so torej dobili mestni odborniki po „Narodovi“ vrsti naštetih gg.: Povše, Prosenc, župnik Rozman in Peterca. — Tako se torej godí mestnim očetom, ki so hoteli davkoplačevalcem prihraniti za prezidavanje nove šole kakih 50 000 gld. in za vzdržavanje šole najmanj 10.000 gld. na leto. Ali ni to skrajna predrznost? Čemu blatiti mestne svetovalce, ki so po svoji

vesti in po svojem prepričanju hoteli z davki že tako preobloženim Ljubljancem prihraniti velikih nepotrebnih troškov na leto? In kaki vzroki se za to naštevajo? Mestnemu svetovalcu čast. g. Rozmanu se očita, da je župnik ter da je zato glasoval proti višji šoli. Gospodje, vsako mesto bi si čestitalo na takih župnikih, kakor je občeljubljeni in zaslužni šentjakovski župnik, ki je s svojim mnogoletnim trudom večinoma z darovi uboge svetopisemske vdove tako prenovil in okrasil šentjakovsko mestno župno cerkev, da je jeden najlepših kinčev ljubljanskega mesta; on je znan kot oče ubogih v ljubljanskem mestu, in sedaj mu očita „Narod“, da je — župnik, da je kot tak moral glasovati proti deklški šoli! Ravno ker je župnik in ker kot župnik mnogo hodi k bolnikom po Ljubljani in pozná natanko razmere ljubljanskih prebivalcev, zato tudi vé, koliko revščine se skriva po hišah, tudi takih, ki se na zunaj kažejo v ugodnem stanu, kako težko jim je torej zmagovati visoke davke, zato je on kot župnik, kot prijatelj ljubljanskih prebivalcev, glasoval proti ustanovitvi nepotrebne deklške višje šole. In ti vzroki so vodili tudi druge tri gospode odbornike. In zato

morajo prenašati tako podle napade. — Sploh pa smo „Narodu“ hvaležni, ker tako jasno kaže, da je vsa ta akcija naperjena proti uršulinski šoli; upamo, da bode to sedaj spoznal tudi občinski svetovalec g. Tomo Zupan, ki je ob tej priliki v naše začudenje svoj optimistični idealizem žrtvoval brezsrčni strankarsko-praktični politiki svojih prijateljev, ter izraza joč prazno nado, da bo ta šola kedaj izročena redu, glasoval za njeno ustanovitev. Ako ga niso prepričali „Narodovi“ članki, pisani pred tem osodepolnim sklepom proti višji deklški uršulinski šoli, ako se mu ni vredno zdelo, ozirati se na resolucije, sklenjene na shodu „katoliškega političnega društva“, vzlasti v ta namen osnovanem, upamo, da mu je sedaj vsaj po teh „Narodovih“ pojasnilih stalo popolnem jasno. — Ljubljanski davkoplačevalci pa naj nikanar ne pozabijo, kako „Narod“ pometa z onimi mestnimi odborniki, ki hočejo mestu prihraniti popolno nepotrebnih troškov. — Koliko časa še bodo zvonec nosili v Ljubljani ljudje, ki tako po nepotrebnem razsipajo krvave žulje mestnih davkoplačevalcev? Na to naj odgovoré davkoplačevalci sami!

Kaj je novega po svetu?

Deželni zbori avstrijski bodo kmalu sklenili svoja zborovanja, ker je državni zbor na Dunaj sklican dne 4. decembra. — V kranjskem zboru

imajo poslanci ukreniti še važne sklepe glede na dolensko železnico, deželno bolnišnico in višjo deklško šolo. V koroškem zboru je zopet poslanec Einspieler

Listek.

Veronika.

Lepega poletnega popoldne je hitela Veronika, mlado dekle, ki se je živila s pridnim šivanjem, iz svoje domače hišice v bližnji gradič gospe-vdove plemenite Potokarjeve. Malo poprej je blagodejni dežek namočil zemljo. Sto in sto bisernih kapljic je Veroniki odsevalo iz trave, in ona si jih je razlagala kot solze, ker je bila danes zelo žalostna in potrta. Dobila je namreč isti dan dopoldne od svojega ženina iz mesta poročilo, da službe, katere se je trdno nadejal, ni on dobil, da torej morata ženin in nevesta, ki se iskreno ljubita, tudi še v prihodnje ločena ostati.

V takih mislih je vstopila Veronika v grajski vrtič in ondi so ji rekli počakati v lepi kolibi postavljeni sredi vrta, da dobi milostna gospa čas z njo govoriti zaradi nove obleke. Grajska gospa je bila posvetna, nečimurna ženska; imela je jedinega

sina Rudolfa, ta je bil njen bog; bila je toliko zaverovana vanj, da mu je dovolila vse, kar je hotel; o kaki vzgoji torej ni moglo biti govora.

Veronika se vsede v kolibi, pogleda v zvonik na uro, bila je ravno šest, prav kakor so ji rekli priti v grajščino. Dobro četrť ure pozneje začuje urne korake, precej zapazi grajskega sina gospodiča Rudolfa, ki je bil tedaj kakih 17 let star. Ustrašila se ga je; prepaden, bleđ, nemirnih očij hitel je v grad, kmalu nato se zopet vrnil še bolj nepogleden, a na enkrat sredi vrta omahne in pade nezavesten na tla. Prestrašena skoči Veronika iz kolibe k njemu ter kliče domače na pomoč. Takoj prihité posli, prenesó Rudolfa, ki je bil še vedno nezaveden, v njegovo sobo.

„Za božjo voljo, kaj se je zgodilo?“ kričala je gospa Potokarjeva vsa obupana.

„Gospa, ali grem po zdravnika?“ vpraša jo Veronika.

„Sevéda, le pojdi! — O Bog, da bi mu le zdravnik mogel kaj pomagati!“ Njen glas se je pri tem tresel in z rokama je ihtéč zakrila svoj obraz.

našteval krivice, ki jih morajo trpeti koroški Slovenci v zlasti pri šolah. Toliko denarja morajo na davkih plačevati za šole in vendar nimajo nič govoriti pri šolstvu; šole so večinoma vse nemške, tako, da slovenski otroci v šolah pozabljajo slovensko, nemškega se pa ne naučé in ne znajo, ko šoli odrasejo, nobenega jezika in nobenega nauka; tako se skrbi za izobražbo slovenskih otrok. Zadnji čas je pač, da vlada v tem oziru spremeni svoje ravnanje, sicer so dolžni slovenski poslanci nasprotovati sedanji vladi. Čemu podpirati take, ki nam niti tega ne dovolijo, kar nam je zagotovljeno po ustavnih zakonih. Slovenski Stajarci, katerih je tretjina vseh prebivalcev nimajo v deželnem odboru, kjer se oskrbuje deželno gospodarstvo nobenega slovenskega odbornika. Zelo je obžalovati, da nemški liberalni in konservativni poslanci nimajo toliko ozira na tretjino vsega štajarskega prebivalstva, da bi dovolili vsaj enega odbornika Slovincem. — V Poreču še vedno kažejo Lahoni svojo zdivjanost, slovenski poslanci pa stojijo kakor skala in res vzgledno zastopajo svoje volilce. — Goriški deželni zbor je že sklenil svoje delovanje. —

Na *Nemškem* so v Berlinu odstranili iz službe protestanškega pridigarja Stöckerja, ki je bil v zlasti katolikom zelo nasproten. — Socijalni demokrati so sklenili, da hočejo omajati katoliško stranko ter ji odvzeti kaj poslancev. V Würzburgu so se pa zelo opekli, ker je bil precej pri prvi volitvi izvoljen katoliški kandidat. — Odbor za varstvo delavcev je zopet pričel svoje delo. — Na *Italijansko* je prišel nemški kancler Kopriva, katerega je sprejel tudi kralj Umberto; z našim vnanjim ministrom se ni sošel na Tirolskem, kakor so časniki pisali, da se bo zgodilo. — Na *Švicarskem* so pri volitvah v narodni svet večinoma zmagali pošteni konservativci; celo v Tesinu, kjer so se malo prej uprli liberalci, dobili so katoliki veliko večino. — Na *Ruskem* so se v harkovskem okraju uprli, kmetje, žal, ker preveč stiskani; tudi se trumoma selijo v Ameriko. — Prestolonaslednik ruski je bil na potu 8. t. m. na Dunaju, kjer ga je naš cesar posebno slovesno in prijateljsko sprejel. Želeti bi bilo, da bi bili z Rusom dobri, zakaj Rus je Avstriji že večkrat pomagal iz zadrege in je vsaj tako zanesljiv zaveznik kakor Nемец ali Italijan.

Kaj je novega po Slovenskem?

Z Doba, 13. novembra. Žalostno oziramo se danes za ljubljениm kapelanom, gospodom Tomažem Potočnikom, gredoč na novo službo kot župnik na Breznico.

Ni nam moč, se blagemu gospodu dostojno zahvaliti za ves trud in požrtvovalnost, s kojim je ves čas tukajšnjega bivanja, zlasti za časa kot farni oskrbnik, vodil duhovnijo. — V teku treh let storil

Kakor blisk se je raznesla drugi dan novica po okolici, da se je grajski Rudolf v nekem prepiru s sinom tovarnarja Hrastnika spozabil ter v bližnjem gozdu Hrastnika vrgel v globoko brezдно, o katerem je bilo ljudem znano, da nikogar živega ne dobé iz njega, ako se ondi ponesreči; ogljarjeva žena je vse to sama videla in sevéda drugim pripovedovala.

Veronika je drugi dan v mislih na to nesrečo in na čudno govorico prešivala doma. Proti večeru stopi k njej v sobico nenavadna obiskovalka — gospa Potokarjeva.

„Čudno se ti bo gotovo zdelo, Veronika, da se grajska gospa sama poniža in pride k tebi; vendar prišla sem, ker ti imam nekaj prav važnega zaupati. — Zapri okno, ne maram, da bi kedo slišal najin pogovor.“

„Vsedite se milostna gospa in povejte, kaj želite od mene; saj veste, da vam bom z veseljem izpolnila vaše želje“, pravi Veronika.

„Moj sin, kakor veš, je smrtno bolan in leži doma še vedno nezavesten. To je pač hud udarec za materino srce, a najhujši še ni. Gotovo si tudi ti slišala, kaj ljudje lažejo o mojem dobrem Rudolfu.“

Veronika kapritrudi, da je slišala, in grajski gospej zažari poprej voščeno-bledi obraz.

„Kar je stara ogljarica izklepetala, to gre zdaj kakor blisk med ljudi in v tem, ko moj sin skoro umira, govori se, da je on ubijalec. Ko bi bilo res, kakor govori ogljarica, da je mladi Hrastnik res padel v brezдно, kaj bi počel moj sin, ako ozdravi, kako bi mogel blagi mladenič prenašati ta sum, to sramoto, kaj bi bilo, ko bi se moral zato zagovarjati celo pred sodiščem? Zato pridem k tebi, draga Veronika; ti lahko rešiš mene in mojega sina iz najhujše zadrege.“

„Jaz, milostna gospa, kako naj jaz to storim?“ vpraša Veronika.

„Nič težkega ne bo za-te: samo povedala boš, da si ti Rudolfa videla včeraj ob peti uri v gradu „na vrtu“, pravi gospa nekako zapeljivo.

„Gospa“, pravi Veronika z odločnim glasom, „vse drugo rada, tega ne morem, zakaj jaz sem prišla še le ob šesti uri na vrt in še le pozneje sem ondi videla Rudolfa.“

„Ne, Veronika, ne tako naglo, saj to ni nič hudega; ti boš le lažnjivi govorici konec storila, s

je mnogo dobrega župljanom v korist in prospéh. — Le njegova zasluga je, da se je ustanovila požarna bramba, katere udje so mu priredili v predvečer njegovega odhoda prijetno svitlavo v znak občnega spoštovanja in hvaležnosti. Naj omenim le še to, da je bil gospod veren prijatelj šole in šolskih otrok. Za vse to izrekamo blagemu gospodu tem potom najsrčnejšo zahvalo, priporočevaje se mu še v prihodnje v blag spomin, ter mu tudi v novi službi želimo obilno sreče in božjega blagoslova!

Od Ljutomera. Vrli „Domoljub“ je že povedal, da so povodom odprtja železnice Radgona-Ljutomer dne 15. oktobra „banderaši“ s prvim vlakom došle goste spremljali v prijazen trg naš ob vznožji slovenskih gor. Bodi še pristavljeno, da so jahači v krajevno-narodno obleko oblečeni imeli život opasan s „pojási“ barve črue in „žolte“ ali rumene. Tudi „zástave“ ali bandere bile so črno-rumene, barve avstrijske. Za klobukom so pa v cvetlici imeli vpleteno znamenje zastave-trobojnice slovenske, barve ali boje rudeče-modro-bele. S tem smo pokazali, da tukaj bivajo avstrijskemu cesarju iskreno vdani Slovenci. — Nedavno sem v Radgono vozil 212 kilo pšenice, da sem jo tam zamenjal za 85 kilo moke št. 2 in 40 kilo št. 3. Na ta način si v najnovejšem času nekateri kmetje pomagajo, ne da bi zrnje, kakor sicer navadno, vozili v mlin. Ali je resnica ali se nam samo dozdeva, da po potu zamenjavanja izhajamo bolje? Potoma sem došel in srečal čez 30 voznikov, ki so vkljub železnici po

vožnej cesti spravljali mošt iz Ljutomera v Radgono. Mogoče, da bo „mašin“ komu prinašal dobiček in srečo. Mi kmetje za sebe nimamo posebne upanja v tem obziru. S širokim svetom smo po železnici stopili v bližnjo zvezo, ob enem pa tudi za duševni blagor ljudstva zavzeti domoljubi menda ne sodijo krivo, ako prerokujejo, da se bo med naše verno in slovensko prebivalstvo vtihotapljal verska spačenost, ki jo bo, kakor marsikje, spremljalo še narodnostno šuntanje. Dal Bog, da bi take sodbe ostale prazen strah!

Rim, 13. novembra. Navadno brezverski časniki vsaki mesec vsaj enkrat poročé svojim potrpežljivim bralcem, da so sveti Oče bolehní, da že dlje časa nič niso zapustili svoje sobe itd. Lahko si mislite, zakaj tako poročajo. Radi bi se namreč znebili onega, za katerega ne marajo. Tem bolj pa mora vsakega vernega katoličana srcé z veseljem biti navdano, ko vé, da se tudi tu kaže neskončno modra previdnost božja. Osemdesetletni starček, kakor so sveti Oče, a vendar, — morem Vam poročati iz najnovejšega časa — pri najboljšem zdravju: spomin živ, glas močen, hoja trdna. In kolika skrb jih navdaja, da bi se tu in tam učinilo kaj dobrega! Seveda se ta skrb v prvi vrsti kaže v Rimu. Koliko se tu zgodi za šole! Reči moramo, da prav za šolstvo se sedanji papež posebno zanimajo. Kakor znano, je vlada italijanska premnogo samostanov, posebno ženskih razpustila, skoro vsem pa je vzela premoženje, tako da je še danes veliko ženskih samostanov v

tem boš rešila moji hiši srečo, čast in morebiti celo življenje mojega tako grdo obrekovanega sina.“

Veronika glasno zajoka: „Gospa, ne morem, ne smem; lagati nečem, ker si ne morem obtežiti svoje vesti.“ — Gospa obupno vije roke.

„Jaz imam še vedno upanje, da mi izpolniš to željo. Do zdaj sem govorila le za-se; a jaz vem, da imaš ti nekoga, ki ga iskreno ljubiš; saj sem že čula, da se v kratkem omožiš in zvedela tudi včeraj dopoldne, da se ne moreta vzeti, ker ženin ni dobil obljubljené mu službe. Ponudim ti dva tisoč goldinarjev, s tem se moreta poročiti in pričeti kako kupčijo poleg tvojega šivanja; le to prijaznost mi nakloni ter reci, da veš, da je bil moj Rudolf ob petih včeraj popoldne doma.“

„Gospa, nikar me ne skušajte; jaz bi ničesar ne zahtevala od vas, brez najmanjšega plačila bi povedala to, ako bi bilo resnično; ker pa ni res, zato ne morem tega pritrditi za nobene denarje.“ — Gospa jo je pogledala z nemirnim očesom, ki je kazalo nezaupanje. — „Povej mi, koliko hočeš“, pravi gospa, „bogata sem in pripravljena za srečo svojega sina še toliko darovati.“

„Milostna gospa, vse to je prazno govorjenje, kar sem rekla, pri tem ostanem. Vi zahtevate od mene, da bi lažljivo pričevala in morebiti pred sodnikom celo — s prisego potrdila svojo laž. Ne, gospa, uboga sem, a za denar moja čista vest ni na prodaj.“

„Veronika, pomisli, tu se ne gre samo za tvojo srečo, ampak tudi za tvojega ljubljenežega ženina srečo.“

„Vi me ne poznate, gospa Potokarjeva; kakor je gotovo, da ljubim svojega Antona in da želim biti z njim poročena, prej ko mogoče, vendar povem vam, da ga raji nikoli ne imenujem svojega moža, kakor da bi z lažjo, s krivo prisego pridobila si svojo navidezno srečo.“

Táko govorjenje ni potrebovalo nobenega odgovora. Gospa Potokarjeva zapusti Veroniko brez priporočila. Smrtno bleđa omahne Veronika na stol in zadržavane solze se s silo vderó po njenih lepih licih. Zmagala je hud boj, kakoršnega do zdaj še ni poznala. Kako lahko bi ji bilo priti do zaželjene sreče, ta misel se je vzbujala med tem pogovorom v njenem sreču in le s silo jo je zatirala z močjo svoje žive vere ter premagala skušnjavo; ves dan

Rimu, ki skrbe za pobožno vzgojo ženske mladine; živé pa se samo od milodarov. In med onimi, ki s posebno ljubeznijo podpirajo redove vzgajajoče mladino, so gotovo sveti Oče. Stopi kamorkoli v večnem mestu, posebno popoldne, povsodi srečaš dečke, od malih do večih, ki gredo na sprehod, spremlja pa jih ali duhovnik ali kak menih. Resnica je, da se iz vseh boljših hiš šolajo dečki in deklice po samostanih in redovnih šolah, resnica je tudi, da take šole s posebno gorečnostjo dan na dan, ne samo v Rimu, marveč tudi drugod, sveti Oče ustanavljajo. Tako, kar priporočajo v svojih pastirskih listih, tudi v dejanji spolnujejo. Ali ni to tudi nam vsem migljaj, kakó živa potreba je vsaki čas potegovati se za versko šolo? —

O vseh Svétih je tudi na našem pokopališči vršil se slovesni spomin za mrtve. To sicer seveda ni tako v navadi, kakor pri nas na Kranjskem, da bi ljudje klečé na grobu molili za verne. Lučic premnogo prižgó, z vencí okrasijo gomile, pobožnost

pa so prenesli večinoma v cerkev. Po cerkvah pa se celi mesec dan na dan vršé pobožnosti za mrtve. Zjutraj so sv. maše, popoldne pa rožni venec.

Še nekaj za danes. Prav pripravno imamo tu izvedeti, koliko je prava ura. Ravno ko je poldne, oglasi se strel iz angeljskega grada, in takrat vsak lahko spozná, če mu ura prehitveva ali nazaduje. Nato pa se iz raznih cerkvá oglasé zvonovi, kateri so pa — v primeri z našimi — pravi pritlikovci.

Čez reko Tiberó delali so že par let velik železen most. Sedaj bi imel biti končan, ali — previsok je. Za več metrov so ga previsoko umerili. Pač sedaj pripravljajo zvezo od ceste do njega. Drugače ne bo šlo, kakor da bodo nasuli toliko zemlje, da se bo prav pošteno v klanec prišlo do mosta. Naši ljudje so vedno rekli: če delaš pot, napravi ga tako, da bo brez klanca, da ne boš sopal na njem ne ti, ne tvoja živina. Lahki pa so meada drugačnih misli. Če pa niso, vam bom o priliki sporočil. Zdravi!

Cerkev in šola.

„Drobtinice“ XXIV. letnik. Vredil dr. France Lampe, vodja Marijanišča. Zeložila „Katol. družba“ za Kranjsko. S tem naslovom razpošilja katoliška družba udom svoje glasilo letos poklonjeno „visokorodnemu gosp. Andreju baronu Winklerju, c. kr. deželnemu predsedniku kranjskemu itd. v spomin

desetletnice njegovega predsedništva“. Gradivo nabrano v tem letniku, je kakor že kazalo, kaže raznovrstno in zelo zanimivo; dragocen je prvi spis „Duh sv. Frančiška“; mej drugim donša životo-pise rajnega knezoškofa lavantinskega dr. Stepišnika, spisal g. župnik Voh; blag. g. Andreja ba-

so ji zvenele na ušesi besede Kempčanove v knjigi: „Hodi za Kristusom!“ ki jih je zjutraj brala: „Ako me ti, Gospod, ne izbrišeš iz knjige življenja, škodovati mi ne more nobena britkost, s katero me obiščeš.“ Polagoma se je umirilo razburjeno srce plemenite Veronike.

Grajska gospa pa je v tem hitela proti gradu; kakor strašilo se je skrivala memo hiš. Hotela je omamiti svojo vest ter pri taki nesreči opravičiti krivico, katero storiti je poskušala pri Veroniki. Sicer se jej ni posrečilo, vendar ta zavest leži kakor težak kamen na vesti gospé Potokarjeve.

V grad dospévši urno stopi k bolniški postelji.

„Gospa, Rudolf mirno spava in zdi se mi, da ponehuje tudi vročina“, pravi tiho dekla vstopivši gospej.

„Hvala Bogu“, odvrne ona, „pojdi sedaj počivat, nočoj bom sama pri bolniku.“

Tiho stopi mati k postelji svojega sina. Lica poprej od vročine goreča, blede so sedaj in na njegovem obrazu zarisane so sledi globoke dušne bridkosti; katerih niti spanec ni mogel izbrisati. — Solze oblijó gospo Potokarjevo, ko vidi pred seboj

sina, svoj nekdanji ponos, svojo srečo. Kaj je on sedaj — in kaj ga čaka, ako ozdravi — morilec! Ob robu postelje se skloni trpeča mati in tihi vzdihni njeni čujejo se po sobi.

„Mati, težke sanje sem imel, ki so me mučile; nekaj vendar niso samo sanje, nekaj je grozna resnica — morilec sem!“ tako naenkrat izpregovori bolnik.

„Rudolf, ne govôri tako, ne umori svoje matere. Saj ti nisi imel namena ga umoriti.“

„Tega ne, a vendar je gotovo mrtev. Oh jeza, jeza, kam si me privedla? Končal sem mlado življenje, onesrečil sem vas in sebe.“

„Bes, Rudolf, to je bil nesrečni trenotek; toda nikari ne obupaj. Ko ozdraviš, zapustili bomo ta kraj in drugodi kje pričeli novo srečno življenje.“

„Da, mati, to le urno storite vi, zakaj tukaj vedó, da ste mati nesrečnega morilca.“

„Ne, Rudolf, morilec nisi! Kdo ti more to spricati? Vsakega bomo dali zapreti, kdor bi kaj takega govoril!“

„Ne“, pravi Rudolf, „tega ne bomo storili. Jaz bom priznal svojo krivdo in pretrpel kazen, ki mi jo bodo naložili.“

rona Winklerja. spisal g. Ivan Lavrenčič, pokojnega župnika gorjanskega K. Tedeschija, sestavil g. M. Mrak. Nekaj kratkih povestic in drobnih pesmi završuje ta letnik. Na čelu ima knjiga lepo sliko Marijanišča, in tudi životopisi so pojasnjeni s krasnimi dobro zadetimi podobami opisanih. Iz predsednikovega poročila katol. družbe nam je omeniti, da ima družba svojo knjižnico, ki šteje 3562 knjig, udov je imela družba konecem leta 1889. 688, katerim naj bi se jih za prihodnje leto vsaj toliko pridružilo, da bi jih družba štela 1000. Dohodkov je imela lansko leto 1621 gl. 33 kr., troškov pa 1672 gl. 73 kr. Torej primanjkuje v blagajnici konecem leta 51 gl. 40 kr. K sklepu je pridejan

imenik društvenih udov. Priporočamo „Drobtinice“ vzlasti gg. duhovnikom v nakup zasé in za krščanske družine. Cena zvezku je 70, kartoniran 80 kr.

Narodne legende za slovensko mladino. Nabral, izdal in založil Anton Kosi, učitelj v Središči. II. zvezek. V Ptuj. Natisnil W. Blanke. — S tem naslovom nam podaja gosp. izdatelj drugi zvezek svoje zbirke narodnih legend, katere je nabral iz raznih časnikov, knjig in iz ust naroda. Zbirka brani tudi v tem zvezku mladini primerno, prikupno in podučljivo berilo, zato želimo, da se tudi ta zvezek tako urno razširi na vse strani, kakor se je prvi, ki je izšel že v drugem natisu. — Cena zvezku, ki šteje 42 strani, je 20 kr. pri gosp. izdatelju.

Gospodarske in obrtnijske stvari.

Nova nevarnost za avstrijske obrtnike.

Ni še dolgo temu, ko je poskušala neka angleška družba z veliko glavnico spraviti v svojo oblast vso kupčijo s časnikarstvom, tiskarstvom, papirjem in bukvarstvom, in posebne strokovnjaške odločnosti je bilo treba. — vzlasti dunajski list „Vaterland“ si je pridobil mnogo zaslug, — da se je odstranila nevarnost, grozeča malim obrtnikom. Sedaj pa že zopet poskuša neko francosko društvo s kapitalom 5 milijonov gl. na Dunaji velikansko skladišče, kjer se bodo izdelovali in prodajali vsakovrstni iz-

delki obrta in trgovine. — Tako društvo je velika nevarnost malim obrtnikom in trgovcem vzlasti na Dunaji, pa tudi sploh po Avstriji, zakaj društvo bode osnovalo podružnice po vseh večjih mestih in s svojim malovrednim, cenam blagom veliko kvar napravljalo solidnemu in zato sevédra dražjemu blagu naših obrtnikov in trgovcev. V dunajskem deželnem zboru so poslanci združenih kristijanov že opozorili vlado na to nevarnost; želeli je, da se trgovske in obrtne zbornice, vzlasti pa zadruga obrtnikov, o pravem času oglašé ter s skupnim ugovorom odstranijo

„Rudolf, tebi se bléde“, pravi mati.

„Ne, popolno sem pameten, da bi bil tudi preprij vedno tako. Mati vi ne morete vedeti, kako me teži vest, da sem uničil mlado življenje svojega prijatelja. Oh, ko bi ga mogel oživiti, življenje bi rad dal zato.“

„Tu je bilo več nesreče, nego hudobije, saj nisi imel namena umoriti Hrastnika.“

„Kaj da sem mislil v onem nesrečnem trenutku, tega ne vem; kaj pa da sem storil, to vem in hočem tudi spoznati . . .“ In zopet je omahnil bolnik nezavesten na posteljo.

Mati zopet obmolkne; težko ji je pri srcu, zadel je nov udarec njeno vest, tudi Rudolf je boljši od nje; ona je hotela s krivim pričevanjem potlačiti vso stvar; sin spozna svojo krivico in hoče tudi z voljo trpeti kazen za svoj zločin. Tedaj tudi ona spozna svojo veliko krivico, kamor jo je zavedla slepa materina ljubezen. V britki bolesti prečuje dolgo noč pri mladem bolniku.

Drugo jutro gre gospa Potokarjeva po kratkem počitku na vrt, da si v lepi jutranji naravi prežene moreče jo skrbi. Ravno se je mislila vrniti v grad, kar zagleda moško osebo, ki se ji približuje. Pre-

zvame jo strah — ali morda že gredó preiskovalni uradniki, da bodo natančneje zvedeli o Rudolfovem zločinu. Bala je skoro iti bližajočemu se nasproti. — Kar naenkrat, ko vstopi tujec iz gostega grmičevja na vrtu, spozna v njem Potokarjeva gospa — mladega Hrastnika. V tem trenutku vzkrikne, mraz ji pretrese vse ude, ko vidi živega pred seboj onega, o katerem so govorili, da ga je umoril njeni sin. Da, ni se motila, res je stal pred njo mladi Hrastnik.

„Ali ste res živi? Ali sanjam in gledam prikazen? meni se temni pred očmi.“ Mladi Hrastnik prime omahujočo gospo ter jo posadi na bližnjo klopico.

„Gospa, vi ste mislili, da sem mrtev“, začne mladi Hrastnik, „in res sem le po čudovitem načinu rešen gotove smrti v propadu. Ko bi se v svojem padcu ne bil vjel na grm, ki je štrlel izpod neke pečine, obležal bi bil gotovo razdrobljen v brezdnu. Držal sem se toliko časa, da mi je došel v pomoč neki voznik, ki je šel z vozom mimo ter me odpeljal v mesto.“

„Oj tisočera hvala Bogu“, vzdihuje od veselja grajska gospa. „Vendar povejte mi, kako da se je moj Rudolf tako spozabil?“

veliko nevarnost, ki grozi še bolj uničiti že sedaj zeló propalo trgovino in obrt v Avstriji.

Dvajset pravil sadjarjem. Sadjarsko društvo v Altenburgu na Nemškem razglasilo je dvajset pravil, katera ugajajo tudi našim sadjarjem. Glasijo se pa tako:

1. Po višinah kaže najbolj zasajati češnje, po nižavah slive (češplje), po severnih in vzhodnih rebrih jabolka, po južnih in zapadnih legah hruške. Češnji škoduje suša najmanj, sliva pa prenaša največ mokrote.

2. Sadnemu ali pitanemu drevju najbolje ugaja vlažna, ilovnata zemlja, ki vodo propušča in koder niso še prej rastla sadorodna drevesa. Koder voda zastaja, ondi ni dobro za pitovno drevje. Treba je drenaže.

3. Jeseni naj se izkopljejo velike jame drevesom. Po zimi kaže jame z gnojnico zalivati, drevesa pa naj se vanje posajajo še le spomladi.

4. Ako sami ne umemo ali ne moremo vzrediti lepih mladih drevesec, ne kupujmo jih, kjer si bodi, ampak jemljimo jih iz dobrih drevesnic. Pri izberi bodimo sami pričujoči. Izberimo zdrava drevesca z močnimi koreninami, ki stojé v drevesnicah ravna kot sveča in imajo že 1—2letni les za krone.

5. Zastran vrst moramo biti opazni ter ozirati se, v kakošno zemljo hočemo drevesce vsaditi, ali je lega topla ali hladna, zemlja mokrotna ali sušna.

6. Jabolka in hruške se zasajajo po 10 metrov narazen. Za prvi čas, ko jabolčno in hruševo drevo ni še dovolj vzrastlo, posadi se na gole prostore nekaj sliv, da imamo prej od zemlje kaj haska. Pozneje slive lahko zopet odpravimo. Po planjavah naj stojijo vrste jabolčnih dreves po 40—50 korakov narazen.

7. Predno drevo vsadimo, prirežimo najmočnejše korenine kolikor moči gladko ter pomočimo jih v ilovnato vodo. Če se prikaže po prerezkih korenin rjav rob pri skorji, kaže to, da je drevesce po zimskem mrazu oškodovano. Tenkih koreninic ali mustačev pa ne smemo porezati.

8. Količ se mora v jamo poprej zasaditi, nego pa drevesce. Količ je treba poostriti in ožgati in ravno postaviti. Potem zasipljimo jamo do $\frac{3}{4}$ z dobro prstjo. Nato se razgrnejo korenine drevesca in pokrijejo z izkopano zemljo. Vse se tako osiplje, da nastane okrogla jamica okolo debla. Svežega gnoja ne smemo tukaj nikoli rabiti.

9. V mokrotni ali preplitvi zemlji se drevesom napravijo prsteni kupi, v katere se potem drevesa posadijo. Posajeno drevo mora vselej v jami nekoliko više iz zemlje stati, nego je stalo v drevesnici. Tudi se ne sme h količu privezati, dokler se ni zemlja vsedla. Pregloboko saditi drevesa je velika napaka.

10. Količ se ne sme dotikati krone ter naj stoji na južno-zapadni strani od drevesa. Kdor more, naj pritrdi drevesce za dva količa tako, da se zabrani vsakoršno drgnenje.

„Zadela sva skupaj na potu, jela sva se prepirati in sprijela sva se blizo onega prepada, kamor me je Rudolf pahnil v naglici.“

„Torej je vendar le res tako, kakor je sam priznal. Ves iz sebe je namreč prihitel uni dan v grad, hotel nekaj povedati, a je zopet hitel z doma. Kakor mi je pozneje pravil, z namenom, da bi vas poiskal in morda še rešil, ako bi bilo mogoče. Toda na vrtu omahne in pade in od tedaj leži nevarno bolan v svoji sobi.“

„Oprostite, milostna gospa, da pridem še le sedaj vam to naznanit; ne zamerite, zdelo se mi je potrebno, da za svojo naglo jezo trpi nekaj pokore. Nisem pa vedel, da ljudje govoré, da sem mrtev, in da je tudi do vas segla ta govornica, ki vam je gotovo napravljala neizmerno bridkost.“

V tem dojdeta že do bolnikove sobe, kjer se zvrši veselo snidenje, ki ga popisati ni mogoče.

* * *

Nekaj dnij pozneje še pozno v mrak šiva Veronika pri svojem oknu. In zopet stopi k njej v sobo gospa Potokarjeva.

„Ne čudi se, Veronika, da pridem zopet k tebi kot velika dolžnica. Zahvalim te, da me nisi hotela ulišati, za kar sem te zadnjič prosila tukaj v tvoji sobi. Ne zameri, zeló sem se pregrešila nad teboj, ker sem te zapeljevala v hudo. Povedala sem tudi Rudolfu, kako daleč me je speljala slepa materina ljubezen in tudi on ti je zelo hvaležen za tvojo stanovitnost.“

„Nobene zahvale ne zaslužim; storila sem le, kar sem bila storiti dolžna pred Bogom in pred ljudmi“, zatrjuje Veronika.

„Danes se ti hočem skazati hvaležna. Tukaj imaš dva tisoč goldinarjev, katere sem ti tedaj ponujala kot doto; piši svojemu ženinu, da potrebujem na svojem gradu oskrbnika ter hočem to opravilo njemu izročiti.“

Veronika ni vedela od samega veselja, kaj bi storila in predno se je zahvalila, odšla je gospa ter pustila na mizi lepe denarje.

Veronika pa poklekne pred križ, zahvaljuje Boga in posebno iskreno ponavlja besede: in nas ne vpelji v skušnjava!

11. Vsajena drevesca naj se ovijejo s slamo, da jih spomladni vetrovi preveč ne izsušijo. Zoper zajce se drevesca pomažejo z apneno vodo ali se ovijejo s trnjem.

12. Jabolčnih, hruševih in češnjevih dreves ni treba pri zasajanju prirezavati, pač pa naj se drugo leto zlasti slabe vejice prikrajšajo. Slive prirezujejo se do 5 ali 6 očes.

13. Iz prva vsako leto, pozneje vsako 2—8 leto porežejo se jeseni v kroni vse prepogoste ali križem rastoče veje. Suhljad in vsi tati ali hobodki se odstranijo vsako leto.

14. Vsako rano na deblu in po vejah je opazno prirezati in z drevesnim voskom zamazati. Odprta debela kaže zamazati s katranovcem. Bolne veje treba gladko odrezati in zamazati.

15. Mah, lišaj, posušeno skorjo je postrgati. Časi je dobro, da močnejše veje in deblo pomažemo z zmesjo apnene vode, kravjeka ali ilovice.

16. Zemljo okoli debela je večkrat okopati in pokriti z gnojem ali tratnico naopak položeno.

17. Ožig in raka moramo hitro izrezati ter bolne dele izpirati z gnojnico, kateri smo primešali nekoliko lesnega pepela. Slabotna debela kaže narezati; kjer pa teče preveč soka, ondi se poreže nekaj korenin.

18. Gnoj se drevesom spomladi, da rasto močno v les, meseca julija in avgusta pa, da nastavijo močnih popkov cvetnih za prihodnje leto. Najboljše gnojilo je gnojnica. Njo je precej proč od debela vlivati ali v narejene luknje ali v skopan krog, da se potem skozi zemljo do korenin cedi.

19. Stara drevesa pomladimo, ako jim prirežemo vejevje, slabe vrste pa zboljšamo, ako jim vcepimo boljnih vrst. V stare jame, koder je prej stalo sadonosno drevje, ne smemo nikdar saditi mladih dreves iste vrste.

20. Dober drevesni vosek se naredi, ako vzamemo 250 gramov smole ter jo pri malem ognju mešamo s špiritom, katerega se porabi 40—50 gramov. Lép ali lim, s katerim se pomažejo ovitki za debela, da ob njih gosenice itd. obtičijo, naredi se, ako pomešamo 5 delov repnega olja, 1 del trpentinovca, 1 del kolofonija ali pa 3 dele etera in 1 del trpentinovca.

„Vrt.“

Odličkovani konjerejci. Časnik „Pferdezüheter“ objavil je imena gospodarjev, ki so v Gradcu pri razstavi dobili premije za lepo živino. A) Po krajih ob Muri in Dravi: a) za kobile s žrebetom so darila dobili: 1. Alojzij Ferenc v Stari- in -Novivesi, 2. Josip Sénčar v Bolehnéjcih, 3. Marko Valpotič v Lokavcih, 4. Franc Gabre v Veržéju, 5. Ma-

tja Zupanec v Berkóvcih, 6. Anton Pétovar v Búnčanih, 7. Josip Krajnc v Lokavcih, 8. Franc Prelog v Pristavi, 9. Franc Kosi v Šardniku, 10. Vido Krajnc v Bábincih, 11. Anton Bežan v Sálincih, 12. Franc Kólarič v Središću, 13. Jakob Rebeznik v Gornjih Veličánah; b) za mlade kobile: 1. Josip Mursa na Krapji, 2. Marko Mákovec v Lokavcih, 3. Jakob Férenc v Žihljavi, 4. Josip Žitek pri sv. Juriju, 5. Josip Karba v Babincih, 6. Alojzij Razlag v Sitarovcih, 7. Martin Babič na Krapji, 8. Alojzij Šrajnar v Lakovcih, 9. Alojzij Mikl v Ormožu, 10. F. Valpotič v Malivesi, 11. Sebastijan Meško v Trgovišču, 12. Anton Badl v Mariboru, 13. Matija Kúkovec v Ležnici, 14. Matija Zupanec v Berkóvcih, 15. A. Fras na Moti, 16. Franc Stiebler v Budišóvcih, 17. Tomaž Kelenc na Forminu, 18. Ivan Rajh na Moti, 19. Ivan Nemeč na Moti, 20. Simon Pukšič v Mezgovcu, 21. Tomaž Sagáj v Babincih, 22. Jurij Trunk v Gorišnici, 23. Josip Kranjc v Lokavcih, 24. Marko Pozdirec v Hotinjivesi, 25. Marko Korpar v Oslušóvcih, 26. Martin Zelenko v Veržéju, 27. Seb. Meško v Trgovišču, 28. Ivan Megla v Podgorcih, 29. Franc Zidarič na Hardéku, 30. Josip Adamič v Žihljavi, 31. Marija Schönwetter v Samarku, 32. Franc Laura v Križnici; c) za dvoletne žrebice: 1. Jakob Cof na Grlavi, 2. Alojzij Razlag v Sitarovcih, 3. J. Skuhala v Ključaróvcih, 4. Josip Mursa na Krapji, 5. Anton Slavič na Grabah, 6. J. Rajh na Moti, 7. Al. Razlag v Sitarovcih, 8. Al. Rajh v Ljutomeru, 9. Franc Stiebler v Budišóvcih, 10. Tomo Plavec v Lóparšicah, 11. Andrej Muhič v Cvetkócih, 12. Franc Aubrecht v Rušji, 13. Fr. Onič v Hočji, 14. Tomo Kelenc na Forminu, 15. A. Šalamon v Lokavcih, 16. Barbara Mešl v Račji, 17. Josip Šešerko v Mezgovcu, 18. Marko Belec v Krištancih, 19. Ivan Bezjak v Trgovišču, 20. Ivan Vilčnik v Mezgovcu, 21. Peter Kandrič pri Velikenedelji, 22. Franc Žirovnik pri Novicerkvi, 23. M. Stanič na Hardeku, 24. Marija Pauls v Slivnici, 25. Anton Brumen v Gorišnici, 26. Miha Poljánec v Prvencih, 27. Franc Ozmec v Podgorcih, 28. A. Kolenko v Moškáncih, 29. Al. Razlag v Sitarovcih, 30. Matija Muršec v Radah; d) za jednoletne žrebice: 1. Franc Korpar na Forminu, 2. Tomo Plavec v Loparšicah, 3. Ivan Mastén v Pušencih, 4. Al. Krabuja v Mihovcu, 5. Martin Cuš v Mezgovcu, 6. Tomo Zadaj v Babincih, 7. Ferdo Štraf v Račji, 8. Vido Donaj v Moškáncih, 9. Franc Valpotič v Trbegovcih, 10. Anton Götz v Mariboru, 11. Josip Šešerko v Mezgovcu, 12. Jakob Ferenc v Žihljavi, 13. Franc Arnuš v Dóbrnavi, 14. Štefan Mahorko v Hočji, 15. Josip Grilec na Bregu. (Konec prih.)

Razne novice.

(Odbor „Katoliške družbe“) je imel dné 14ega t. m. svojo sejo. Predsednik mil. g. prošt dr. Ant. Jarc se je v svojem nagovoru z iskrenimi besedami spominjal nedavno umrlega odbornika in uda katoliške družbe, g. T. Pirnata, ki je od začetka društva vzlasti v gospodarskem odseku neumorno deloval v prospéh katol. družbe ter ga priporočal društvenikom v molitev in prijazen spomin. — V razgovor pride na to osnova katoliškega shoda, ki bi bil po vzgledu drugih narodov jako koristen tudi Slovencem. Odbor po daljšem razpravljanju sklene naprositi v to izvoljeni odsek, da naj vse potrebno ukrene, povabi odlične, verne slovenske može v odbor, vzlasti naj preudari ali se tak shod skliče za obče slovenske pokrajine, ali za zdaj le za ljubljansko vladikovino. O tem naj odsek prilično poroča odboru katoliške družbe. — Gledé „Drobtinic“, ki se sedaj razpošiljajo društvenim udom, se določi cena na 70, kartoniranim na 80 kr.; omenja se, da bodo vzlasti letošnje „Drobtinice“ s svojim raznovrstnim in zanimivim gradivom razveselile vse društvenike, zato odbor soglasno izreče iskreno zahvalo vredniku „Drobtinic“ g. dr. F. Lampe-tu za njegov trud in mnogo skrbi, ki jih je imel z vrejevanjem društvenega glasila. — Odbor k sklepu iskreno čestita svojemu navzočemu podpredsedniku preč. gosp. prelatu dr. A. Čebašek-u k njegovi 70letnici.

(Vinska kupčija na Dolenjskem) je dozdej jako ugodna. Staro vedro se je okrog Novega mesta plačevalo po 8 do 11, celó 12 glđ. Ta visoka cena se bo najbrž težko ohranila, ker vedno več se vidi ponujalcev blaga in vedno menj kupovalcev. Kapljica je letos res izvrstna, zato tudi zá-njo cena visoka.

(Važen odlok za stavbinske mojstre.) Ze dlje časa so se prepirali s stavbinskimi mojstri tesarji, ali smejo stavbinski mojstri izvrševati tudi tesarska dela, in sicer samostojno, brez tesarskih mojstrov. Ministerstvo notranjih zadev je zdaj s sporazumljenjem trgovinskega ministerstva odločilo, da sme stavbeni mojster s tesarskimi pomočniki postavljati tudi ostrejša brez tesarskega mojstra. Ta ministerski odlok se je naznanil vsem okrajnim glavarstvom. — Kaj porečejo k temu oni državni poslanci, ki v svojem obrtno-postavnem načrtu zahtevajo ravno nasprotno?

(Z Blok) se nam poroča: Truplo posestnika J. Bačnika po domače Hribčana iz Topola, ki je bil 28. p. m. iz Loža po bližnici domov gredé zgrešil pot ter našel v debelem snegu smrt, našli so 9. t. m. blizu tukajšnje vasi Metulje.

(Poboj.) V Bitnju pri Kranji so ubili pretekli terek kmečkega fanta J. Hafner-ja po domače Ferlukovega. J. Hafner je šel s svojimi tovariši s semnja iz Kranja. Ker so bili vinjeni, začeli so se med seboj rav sati; pri tem pa je J. Hafner našel smrt. Zlodejce imajo že pod ključem.

(Nesreča.) Dné 8. t. m. je šel štiriletni otrok Jakoba Medena, mlinarja v Begunjah pri Cerknici, iz hiše, ne da bi bil kdo zapazil k potoku, ki teče blizu hiše, padel v vodo in vtoneł.

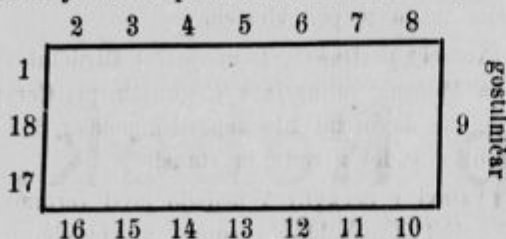
(Tatovi v cerkvi.) V nedeljo pred vernimi dušami prišel je popoldne v cerkev v Ajdovščini neki človek ter se je vsedel v klop tik mrtvaškega odra, se delal kakor da bi molil, véasih pa se je približal odru in stikal po denarju na krožniku. Ljudje ga opazijo in opomnijo na to cerkvenika. Gospod sodnik, ki je prišel v tem v cerkev, takoj pokliče orožnika, ki ga je tudi odvel v ječo. Nabral je nekaj čez tri goldinarje. — Po noči od 4. do 5. t. m. so vlomili tatovi v farno cerkev v Etendorfu pri Labudu na Koroškem; oskrunili so tabernakelj, pobrali kelihe in druge posvečene posode, tako da duhovnik drugi dan ni mogel maševati.

(Zavoljo goljufije) pri posojilnici in pri hranilnici v Ormožu so pri porotnih sodbah v Celji bili v hudo ječo obsojeni: Posestnik Jakob Slana v Godémarcih, star 45 let, bo delal pokoro 3 leta; nágor-njak Mihál Vrbnjak, star 45 let, doma v Godémarcih, sedel bo 2 leti; posestnik Alojzij Špindlar v Drákovcih, star 32 let, bo svojo in tovarišev pregreho premišljeval 1 leto, a 51 let stari hlapec Ivan Stanjko v Vičkóvcih bo „kašo pihal“ 5 mesecev. Obsojenci so namreč z izmišljenimi imeni hoteli dobiti posojilo.

(Na vislicah) končal je dné 12. t. m. 34letni Fr. Rabl, — res pravi rabelj, — ki je usmrtil štiri osebe, pet jih roparsko napadel, osemkrat nalašč zažgal, kradel in goljufal brezštevilkokrat. Bil je od sodišča obsojen v smrt na vislicah, a prosil je pri cesarju pomiloščenja, toda cesarju se je po pravici zdelo hudodelstvo preveliko, zato ni uslišal prošnje. Obešenec je spoznal svojo zlobo ter umrl skesan.

(Oskrunjena cerkev.) Iz Sel pri Sisku poroča „Obzor“: V noči od 8. na 9. t. m. vlomili so neznaní roparji v našo lepo, prenovljeno cerkev, z namenom, da nakradejo denarjev. Ker niso našli denarja, maščevali so se nad kelbi ter jih pet razbili. Iz velikega altarja so vzeli ciborij, ga skrivili, in hostije raztresli po tleh, kelhe so drugi dan našli v blatu poleg ceste, ker jih lopovi niso vzeli seboj, da bi jih ne izdali.

(Študentovske muhe.) V neki gostilni se je gostovalo sedemnajst študentov, povabili so tudi zdravo-debelega gostilničarja kot hišnega gospodarja v znamenje svoje prijaznosti h kosilu. Vsedli so se k podolgasti mizi, po vrsti, kakor kažejo številke na podobi, na enem koncu je bil gostilničar sam, potreboval je veliko prostora za-se, sedeli soj tako-le:

Ko je bilo kosilo dokončano; vzame študent, ki je sedel tam, kjer je številka 1, iz žepa denarnico, jo odpre in videti je bila polna bankovcev. Na to reče: Danes bo samo eden od nas plačal za vse in sicer tisti — seveda vas gostilničar bomo tudi šteli — ki ne bo po številjenju oproščen. Šteli bomo namreč in do katerega pridemo s številko 7, on nič ne plača in gré od mize proč; kdor zadnji pri mizi ostane, tisti bo plačal za vse. Gostilničar, kateremu so se nasproti smejali bankovci iz denarnice — seveda on ni vedel, da je bankovec le na vrhu, znotraj pa je navaden papir — bil je s tem zadovoljen. Mislil si je: Ni spak, da bi med 18 primizniki ravno njega zadelo plačilo; celó tako so ga spravili v židano voljo, da je prinesel še nekaj litrov vina prav iz kota kleti, ker si je mislil: bom pa drugo jed toliko dražje zaračunal. — Tedaj izspregovori zopet dijak pri številki 1.: „Ker sem jaz s svojim denarjem porok, da tisti plača, ki zadnji ostane pri mizi,

ménim, da je prav, ako se tudi šteti od mene prične.“ „Prav, prav!“ vpijejo dijaki, med njimi pa najglasnejše oče gostilničar. Djak začne šteti pri sebi z 1, ko pride s številjem do 7. številke, odide dijak, ki je sedel na številki 7. Potem začne šteti naprej pri številki 8 in šteje zopet 1, 2 itd. do 7, tako, da je oni prost, ki sedi na številki 14. tretji je prost na številki 3, četrti na številki 11 itd.

Med številjem si je vedno bolj praznilo omizje. Študentje so se ves čas razgovarjali in smejali in z njimi nekaj časa tudi gostilničar. Toda le nekaj časa. Ko pa je šel dijak za dijakom od mize in jih je bilo nazadnje že prav malo, jel se je bati, kaj bo, ako ravno on zadnji ostane. Ne dolgo in res gostilničar sam sedi pri mizi, številke so tako nanesele, da so vsi dijaki prosti, da mora gostilničar sam plačati velik račun za izvrstno kosilo. Gostilničar se je nekaj časa jezil, a mislil si je, saj imajo dijaki še groš, niso najslabši pivei, pridemo torej že še skupaj; samega sebe pa je tolažil za veliko izgubo z besedami: Sam jedel, sam pil, sam po plečih dobil! — Kdor ne verjame, da je gostilničar res sam ostal, naj šteje, kakor je gorej povedano, prečrta vsako 7 številko in videl bo, da ostane gostilničar — sam za mizo.

➤ Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 4. decembra.

Loterijske srečke.

Trst	15. novembra:	3,	39,	50,	78,	48.
Linc	15. novembra:	31,	44,	4,	86,	30.
Gradec	8. novembra:	31,	30,	71,	88,	84.
Dunaj	8. novembra:	56,	86,	32,	23,	36.
Brno	12. novembra:	84,	68,	25,	10,	87.
Praga	19. novembra:	47,	57,	79,	83,	23.

➤ Domača tvrdka! ➤

Fr. Petrič,

6 Špitalske ulice V LJUBLJANI Špitalske ulice 6
(poleg Lingerjeve ulice)

priporoča svojo bogato zalogo

najraznovrstnejšega modnega in kramarskega blaga,
posebej še

sukno za moške in ženske obleke

dalje močno, lepo **volneno blago dvojne širokosti meter od 50 kr. više.**

Največja izbira najcenejših **robcev za na glavo svilnatih, volnenih** v najrazličnejših bojah, dalje **platno, kotonina, hlačevina, volneno blago** belo in barvano.

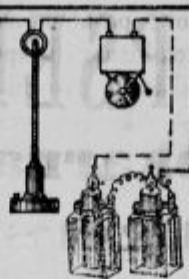
➤ Najnižje cene! ➤

Katoliška Tiskarna

v Ljubljani, Valvazorjev Trg št. 5

se priporoča preč. duhovščini, društvom, trgovcem, občinskim uradom in slav. občinstvu za vsakovrstna v tiskarsko stroko spadajoča naročila.

Hišni telegraf
brez telefona
le gld. 4.50
in višje.

Posamezni deli
za napeljavo
strelovodov,
hišnih telegrafov
in
telefonov
so vedno na razpolago.
Za dobro, zanesljivo in točno
delo jamči, cena je kar mo-
goče nizka.

Josip Rebek,

(prej Karol Ahčič)

ključarski mojster,

13 Francovo nabrežje Ljubljana Francovo nabrežje 13.

priporoča svoje izborno zalogo lepo, natančno in trpežno izdelanih

šteditilnih ognjišč

okov za okna in vrata; izdeluje tudi

železne ograje

v vsakovrstnih oblikah po poslanih vzorcih ali lastnem načrtu in sploh vsa ključarska dela po najnižji ceni.

Sprejema naročila iz mesta in z dežele ter je izvršuje točno, poceni in zanesljivo.

Posebno opozarja na svojo na Kranjskem največjo zalogo

elektrotehničnih proizvodov

katera omogočuje najzanesljivejšo vpeljavo telegrafov in hišnih telefonov v poljubni dolgoti. Slednja priporoča še posebej cenjanim gg. trgovcem in tovarnarjem v varstvo pred tatovi in svrhu hitrega poslovanja.

Prečast. duhovščini, veleposestnikom, tovarnarjem in sploh hišnim posestnikom se priporoča za napeljavo

strelovodov,

katera napeljuje na stolpe, dimnike in poslopja po najnovešem zanesljivem načinu; popravlja tudi že napeljane pohabljenе strelove, katerih zanesljivost preizkuša z navlaš za to naročenim „elektrometrom“. (20-14)

Najnižje cene.

Preobleke.

Popravlja

L. Mikusch,

tovarna deželnik,
Ljubljana, Mestni trg 15.

Največji izbor.

pripravljena od lekarja GABR. PICCOLI-ja v Ljubljani, je uplívno zdravilo, katero krepi želodec, mehča, čisti, odpravlja zlato žilo in odganja gliste.

Sestavljena je iz zdravilnih, v rastlinstvo spadajočih snovij ter ni nikako drastično učinkujoča, marveč lahko, delovanje organov urejajoče zdravilo, katero organizmu kar nič ne škoduje, če se prav delj časa rabi.

Esenco za želodec pošilja izdelovatelj proti poštnemu povzetju v skatljah po 12 steklenicah za gl. 1.36; po 24 za gld. 2.60; po 36 za gld. 3.84; po 44 za gld. 4.26; po 55 za gld. 5.26; po 110 za gl. 10.30; po 550 za 50 gld.

Dobiva se v steklenicah po 10 kr. le v Ljubljani v lekarni „Pri angelju“, Dunajska cesta, v steklenicah po 15 kr. prodaja se skoro v vseh tu- in inozemskih lekarnah. (60-3)

„Zum gold.
Reichsapfel“

P. PSEPHOFER-ja

„pri zlatemu
drž. jabolku“

lekarna na Dunaji,

(10—2)

I., Singerstrasse šte. 15.

Kri čistilne kroglice, poprej **univerzalne kroglice** imenovane, so staroznano zdravilno sredstvo. — Že mnogo desetletij so te kroglice splošno razširjene, mnogi zdravniki jih zapisujejo, in malo je rodbin, v katerih ni male zaloge tega izvrstnega domačega zdravila. — Od teh kroglic velja: **1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavoj s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr.**, pri nefrankovanej pošiljavi po povzetju **1 gld. 10 kr.** — Če se naprej pošlje denar, velja s poštne prosto pošiljati: 1 zavoj kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavoja 2 gld. 30 kr., 3 zavoji 3 gld. 35 kr., 4 zavoji 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Menj nego jeden zavoj se ne more odposlati.)

Prosi se, da se zahtevajo izrecno:

„J. Pserhofer-ja kri čistilne kroglice“

in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovu na navodilu za rabo stoječi imenski poškrt **J. Pserhofer** in sicer v ~~2~~ rdeči ~~2~~ barvi.

Balzam za ozebljine **J. Pserhoferja**, 1 lonček 40 kr., s frankovano pošiljati 65 kr.

Trpotčev sok, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd. 1 steklenica 50 kr.

Ameriška maža za protin, 1 gld. 20 kr.

Prašek proti potenju nóg, cena škatljici 50 kr., s frankovano pošiljati 75 kr.

Balzam za gušo, 1 flakon 40 kr., s frankovano pošiljati 65 kr.

Zdravilna esenca (Praške kapljice), proti sprijenemu želodecu, slabej prebavljivosti itd. 1 steklenica 22 kr.

Angleški čudezni balzam, 1 steklenica 50 kr.

Fijakarski prašek, proti kašlju itd. 1 škatljica 35 kr., s frankovano pošiljati 60 kr.

Tannochinin-pomada **J. Pserhoferja**, najbolje sredstvo za pospeševanje rasti las, 1 škatljica 2 gld.

Univerzalni obliž prof. Steudel-a, domače sredstvo proti ranam, oteklinaam itd. 1 lonček 50 kr. s frank. pošiljat. 75 kr.

Univerzalna čistilna sol **A. W. Bullrich-a**. Izvrstno domače zdravilo proti vsem posledicam slabega prebavljenja. 1 paket 1 gld.

Razen tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske farmacevtske specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrbé.

☛ Pošiljatve po pošti izvrše se najhitreje proti predpošiljavi zneska, večje pa tudi proti povzetju.

☛ Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštnaj nakaznici), je poština dosti nižja nego pri pošiljatih s povzetjem.

Zgoraj imenovane specialitete dobivajo se tudi v Ljubljani pri **G. Piccoli-ju**.

Najcenejši, najboljši, preskušen, rujavi lesni pomaz

BARTEL-ov izvorni carbolineum

☛ varuje trajno ☛ (16—12)

pomazane plotove, kolarnice, skladišča, vozove, gospodarsko orodje, tla itd. pred **gnilobo, glivami, osterjenjem in žuželkami**. V hlevih razkužuje.

1 kgr. zadosta za 6 kvadratnih metrov. Pregled brezplačno. Kakovost neprekočeno zadržana. 5 kgr. 1.50 gld., 100 kgr. 16 gld. z Dunaja.

Najcenejša karbolna kistina, karbolno apno, kolomaz.

Mihael Barthel in drugovi,

kemijaka tovarna v Matishoni in na Dunaji, K. okraj, Kesslergasse Nr. 20. (Ustanovljena 1781.)

☛ Zaloga imata brata Eberl v Ljubljani. ☛

Obrabljene pismene marke kupuje vsak čas

G. Zechmayer, Nürnberg.

☛ Obrazci zastoj. ☛ (15—13)

Kremska gorčica.

Okusno pripravljene **izvrstne gorčice** velja sodček za poskušnjo 1 gld., sodček 5 kigr. 2 gld. 40 kr., 2¹/₄ kigr. 1 gld. 60 kr., 12 kigr. 4 gld. 50 kr. **Ženska gorčica**, sladka in voljna 2¹/₄ kigr. 2 gld. Na veliko razpošilja jako cenó

F. MICHEL (5—2)
gorčična tovarna Krems N. Ö.